

คุณสมบัติของสามีในอุดมคติ ก่อนและหลังสมรส*

วิภาวี พงษ์สังข์[†]

พรรณระพี สุทธิวรรณ[†]

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงสำรวจเพื่อเก็บข้อมูล สามีในอุดมคติของกลุ่มตัวอย่างหญิงแต่งงานแล้วที่ให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของสามี และคุณสมบัติข้อใดบ้างที่ผู้หญิงต้องการแตกต่างกันไปจากเดิมเมื่อแต่งงานแล้ว จากกลุ่มตัวอย่าง ๒๒๘ คน เป็นหญิงสัญชาติไทยอายุ ๒๕-๔๐ ปี ที่สมรสแล้วอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เป็นการจดทะเบียนสมรสครั้งแรก. ปัจจุบันพำนักอยู่ในกรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีงานทำอยู่ในปัจจุบัน. กลุ่มตัวอย่างจำแนกออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ หญิงที่จดทะเบียนสมรสไม่ถึง ๑ ปี ๘๘ คน, หญิงที่จดทะเบียนสมรส ๑-๕ ปี ๕๘ คน, และหญิงที่จดทะเบียนสมรสนานกว่า ๕ ปี ๘๒ คน. การเก็บข้อมูลใช้แบบสำรวจความคิดเห็นถึงคุณสมบัติของสามีในอุดมคติก่อนและหลังสมรส.

จากการศึกษาพบว่า:

๑. คุณสมบัติของสามีก่อนและหลังสมรส ๕ อันดับแรกคล้ายคลึงกัน และคุณสมบัติ ๓ ประการที่พบในทุกกลุ่ม ได้แก่ ๑. ความจริงใจและความซื่อสัตย์, ๒. ความรัก ความใส่ใจ ความเข้าใจที่มีต่อภรรยา, และ ๓. ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว ซึ่งทุกประการเป็นคุณสมบัติภายในของสามีทั้งสิ้น.

๒. หลังสมรส คุณสมบัติของสามีในอุดมคติที่ผู้หญิงให้ความสำคัญลดลงอย่างมีนัยสำคัญของสถิติ คือ

- หญิงที่สมรสไม่ถึง ๑ ปี ยึดคุณสมบัติ ๑. หน้าตา, ๒. รูปร่าง, ๓. บุคลิกภาพภายนอก, ๔. มารยาททางสังคม, และ ๕. ความเป็นโสด.

- หญิงที่สมรส ๑-๕ ปี ยึดคุณสมบัติ ๑. หน้าตา, ๒. รูปร่าง, ๓. บุคลิกภาพภายนอก, ๔. ความดึงดูดทางเพศ, และ ๕. ความเป็นโสด.

- หญิงที่สมรสนานกว่า ๕ ปีแต่ไม่เกิน ๑๐ ปี ยึดคุณสมบัติหน้าตา และรูปร่าง.

๓. หลังสมรส คุณสมบัติของสามีในอุดมคติที่ผู้หญิงให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่

- หญิงที่สมรสไม่ถึง ๑ ปี ยึดคุณสมบัติคือความมุ่งมั่นในการทำงาน และอาชีพ.

- หญิงที่สมรส ๑-๕ ปี ยึดคุณสมบัติความเอาใจใส่ต่อครอบครัว.

๔. หลังสมรส คุณสมบัติที่ผู้หญิงทุกกลุ่มให้ความสำคัญไม่เปลี่ยนแปลง มีทั้งสิ้น ๑๖ ประการ เรียงตามความสำคัญมากไปน้อยดังนี้ ๑. ความรัก ความใส่ใจ ความเข้าใจที่มีต่อภรรยา, ๒. ความจริงใจและความซื่อสัตย์, ๓. นิยใจโดยทั่วไป, ๔. ความมั่นคงทางอารมณ์, ๕. สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวสามี, ๖. ความรับผิดชอบต่อตนเอง, ๗. ศีลธรรม จริยธรรม, ๘. สัมพันธภาพกับคนในครอบครัวภรรยา, ๙. ความฉลาด, ๑๐. ฐานะทางการเงิน, ๑๑. การศึกษา, ๑๒. อายุ, ๑๓. ฐานะทางสังคม, ๑๔. เพศสัมพันธ์, ๑๕. งานอดิเรกกิจกรรมยามว่าง, และ ๑๖. ความบริสุทธิ์.

คำสำคัญ: คุณสมบัติของสามี

Abstract Ideal Characteristics of Husbands Before and After Marriage
Vipavee Phongsang*, Panrapee Suttiwan*

*Department of Developmental Psychology, Faculty of Psychology, Chulalongkorn University

This study was conducted to investigate the ideal characteristics of husbands from the perspective

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๕๔

[†]คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

of married women before and after marriage. Participants were 228 first-time married Thai women, aged 25-40 years, residing in Bangkok. All participants married Thai husbands and were issued legal marriage licenses. They were categorized into three groups: (1) women married < 3 years (n = 00); (2) women married for 3 to 5 years (n=54), and (3) women married more than 5 years (n=00). The survey employed a questionnaire for gathering information regarding the ideal characteristics of husbands.

Findings:

1. Among the top five ideal characteristics of husbands that the married women in all three groups emphasized before and after marriage were (1) honesty/fidelity; (2) love, care, and understanding; and (3) attention and care of family members.

2. After marriage, the ideal characteristics of husbands that were *significantly less* important before marriage were as follows:

- Women married less than 3 years showed less concern about (1) looks; (2) figure; (3) physical appearance; (4) manners, and (5) singles status;

- Women married 3 - 5 years showed less concern about (1) looks; (2) figure; (3) physical appearance; (4) attractiveness; and (5) single status;

- Women married more than 5 years showed less concern about (1) looks; and (2) figure.

3. After marriage, the ideal characteristics of husbands that were *significantly more* important than before marriage were as follows:

- Women married less than 3 years showed more concern about (1) looks and industriousness toward work; and (2) occupation;

- Women married 3 - 5 years showed more concern about (1) Attention to and care of family members;

- Women married more than 5 years did not show more concern about any characteristic.

4. After marriage, the ideal characteristics of husbands that had *not changed* from before marriage in all groups of married women were listed in descending order: (1) love, care, and understanding; (2) honesty/fidelity; (3) general personality; (4) emotional stability; (5) relationship with husband's family; (6) self-responsibility; (7) morality; (8) relationship with wife's family; (9) intelligence; (10) financial status; (11) education; (12) age; (13) social status; (14) sexual activity; (15) leisure activity; and (16) virginity.

Key word: ideal characteristics of husbands

ภูมิหลังและเหตุผล

ผู้หญิงทุกคนเกิดมาพร้อมกับหน้าที่และความปรารถนาหลายอย่างในชีวิต ทั้งเรื่องการเรียนรู้ การงาน และความรัก. เมื่อถึงจุดหนึ่งในชีวิต สิ่งสำคัญที่ผู้หญิงส่วนมากต้องการคือการแต่งงานกับชายที่ตนรักและมั่นใจว่าจะเป็นสามีที่ทำให้ตัวเองมีความสุข และสามารถช่วยสร้างครอบครัวที่มั่นคงและเป็นรากฐานอันมั่นคงให้กับสมาชิกใหม่ที่จะเกิด เป็นชายที่ผู้หญิงร่วมทุกข์ร่วมสุขตราบนานเท่านาน.

ในประเทศไทยมีงานวิจัยหลายชิ้นที่ศึกษาคุณสมบัติของชายในอุดมคติที่ผู้หญิงต้องการในความสัมพันธ์ระยะยาว. บางงานวิจัยศึกษาลักษณะของชายที่ผู้หญิงต้องการจะแต่งงาน

ด้วย โดยที่ผู้หญิงที่ศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ได้แต่งงาน หรือกำลังจะแต่งงาน. อย่างไรก็ตามในประเทศไทยยังไม่มียงานวิจัยที่ศึกษาติดตามในระยะยาวเกี่ยวกับความคิดของผู้หญิงที่มีต่อคุณสมบัติของสามีในอุดมคติในช่วงก่อนตัดสินใจแต่งงานและหลังแต่งงาน โดยทั่วไปแล้วผู้หญิงก่อนแต่งงานมีความคาดหวังต่อสามีในอนาคตเป็นอย่างมาก แต่ความคาดหวังดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงไปหลังการแต่งงาน หรือมีประสบการณ์ในการใช้ชีวิตคู่ เพราะเมื่อแต่งงานแล้วสิ่งที่ผู้หญิงเคยคิดว่าสำคัญอาจไม่สำคัญ และสิ่งที่เคยคิดว่าไม่สำคัญอาจกลับกลายเป็นสิ่งที่ผู้หญิงต้องการมากที่สุด การที่หญิงและชายตัดสินใจที่จะใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันในฐานะสามีภรรยา ความทำ

หายใหม่ ๆ มากมายก็จะตามมา ยกตัวอย่างเช่น การคงความน่าสนใจในชีวิตสมรส การที่ภรรยาต้องพยายามไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายในตัวเองและเบื่อหน่ายในชีวิตสมรส การเลี้ยงดูบุตร การหาความสมดุลระหว่างชีวิตสมรสและหน้าที่การงาน.

ความท้าทายที่กล่าวมานั้นสามารถก่อให้เกิดปัญหาในชีวิตสมรส และทำให้เกิดการหย่าร้างในที่สุด ความท้าทายต่างๆ ในชีวิตสมรสที่ภรรยาต้องรับมืออาจทำให้ภรรยาต้องใคร่ครวญใหม่เกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองเคยปรารถนาในตัวสามี นอกจากนี้ มนุษย์ทุกคนมีการเติบโตทางด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ และความคิดอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นอาจส่งผลให้ทัศนคติต่อสามีในอุดมคติเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย.

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการทดสอบว่าคุณสมบัติของสามีในอุดมคติในช่วงก่อนสมรสและหลังสมรสของหญิงไทยมีความแตกต่างกันหรือไม่ หากทั้งก่อนและหลังสมรส คุณสมบัติของสามีในอุดมคติไม่มีความแตกต่างกัน อาจทำให้สามารถสรุปได้ว่าสิ่งที่ผู้หญิงต้องการในตัวสามีในช่วงก่อนสมรสและหลังสมรสไม่มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นก่อนที่ผู้หญิงจะตัดสินใจแต่งงานกับใครสักคน ก็ควรเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับสามีในอุดมคติให้มากที่สุด เพราะความต้องการและความคาดหวังในตัวสามีของผู้หญิงไม่มีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ดังนั้นหากผู้หญิงได้ชายที่มีคุณสมบัติตามที่คาดหวังไว้ ก็สามารถช่วยให้ชีวิตแต่งงานมีความสุข แต่ถ้าหากผลการวิจัย แสดงถึงความเปลี่ยนแปลงในด้านความสำคัญของคุณสมบัติของสามีในอุดมคติในช่วงก่อนแต่งงานและหลังแต่งงาน ก็จะสามารถทำให้ทราบว่า สิ่งที่ผู้หญิงต้องการและคาดหวังจากสามีในช่วงก่อนแต่งงานมีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการแต่งงาน อีกทั้งยังทำให้เรารู้ได้ว่าคุณสมบัติด้านใดที่มีความสำคัญมากขึ้น และคุณสมบัติด้านใดมีความสำคัญน้อยลงหลังจากแต่งงาน ซึ่งอาจจะเป็นแนวทางให้ผู้หญิงไทยมานั่งทบทวนถึงคุณสมบัติต่างๆ ที่สำคัญในตัวบุคคลที่จะสมรสอีกครั้ง คุณสมบัติบางประการที่ผู้หญิงให้ความสำคัญน้อย อาจกลับกลายเป็นคุณสมบัติที่ทำให้ผู้หญิงมีความสุขในชีวิตสมรสมากที่สุดก็เป็นได้.

จุดประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

- เพื่อศึกษาว่าคุณสมบัติใดบ้างที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของสามีในอุดมคติ.

- เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังสมรสว่าเพศหญิงให้ความสำคัญกับคุณสมบัติข้อใดแตกต่างไปจากเดิม.

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจคุณสมบัติของคู่ครองในอุดมคติของผู้หญิงที่สมรสแล้ว ว่าคุณสมบัติของคู่ครองในอุดมคติก่อนและหลังสมรสแตกต่างกันหรือไม่ และอย่างไร

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งหมด ๒๒๘ คน โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นเพศหญิงที่สมรสแล้วสัญชาติไทยอายุตั้งแต่ ๒๕-๔๐ ปี สมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมายและเป็นการจดทะเบียนสมรสครั้งแรก อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีงานทำอยู่ในปัจจุบัน.

ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบบังเอิญ จากหลายหน่วยงานทั้งหน่วยงานจากภาครัฐบาล หน่วยงานจากภาคเอกชน หน่วยงานจากภาครัฐวิสาหกิจ และผู้ประกอบการอาชีพอิสระ จำแนกได้เป็น ๓ กลุ่ม คือ

๑. กลุ่มหญิงที่จดทะเบียนสมรสไม่ถึง ๓ ปี ๘๘ คน.
๒. กลุ่มหญิงที่จดทะเบียนสมรส ๓ - ๕ ปี ๕๖ คน.
๓. กลุ่มหญิงที่จดทะเบียนสมรสเกิน ๕ ปี ๘๔ คน.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ **“แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องคุณสมบัติของสามีในอุดมคติ ก่อนและหลังสมรส”** ที่ผู้วิจัยพัฒนาร่วมกับเพ็ญระพี จินตดี และพรรณระพี สุทธิวรรณ โดยอาศัยแนวคิดจากแบบสอบถามคุณสมบัติของคนรักและคู่ครองในอุดมคติของผู้หญิงต่างวัย ของ ซาลิสซา บุญครองทรัพย์ และพรรณระพี สุทธิวรรณ^(๑). ข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มโดยใช้แบบสอบถาม ๒ ส่วน.

ส่วนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เช่น อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา สถานภาพในการทำงาน รายได้ต่อเดือน และความทรงจำที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติในอุดมคติของคู่สมรสก่อนแต่งงาน.

ส่วนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องคุณสมบัติของ สามี ก่อนและหลังสมรส

แบบสอบถามมีลักษณะเป็น Rating Scale มีคะแนน ๕ ช่วง แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ

- ความคิดเห็นเรื่องคุณสมบัติของสามีในอุดมคติ ก่อนสมรส ๒๕ ข้อ.

- ความคิดเห็นเรื่องคุณสมบัติของสามีในอุดมคติ หลังสมรส (ณ ปัจจุบัน) ๒๕ ข้อ.

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล ณ หน่วยงานภาค รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เอกชน และผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ด้วยตัวเองและรอรับเก็บทันที.

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ใช้สถิติค่าเฉลี่ยรายข้อและรายด้าน และนำเสนอค่าเฉลี่ยอยู่ใน ๕ อันดับแรก.

๒. ใช้การทดสอบ ที่ เปรียบเทียบคะแนนความสำคัญของคุณสมบัติก่อนและหลังสมรส ในแต่ละข้อ

ผลการศึกษา

แสดงในตารางที่ ๑ - ๑๐.

ตารางที่ ๑ แสดงคุณสมบัติสามีในอุดมคติก่อนสมรส และหลังสมรสที่อยู่ใน ๕ อันดับแรก โดยคุณสมบัติที่หญิงที่สมรสตั้งแต่ ๑ เดือน ถึง ๓ ปี ให้ความสำคัญทั้งก่อนและหลัง

สมรสเหมือนกัน มี ๔ ประการ ดังนี้คือ ๑. ความจริงใจ ซื่อสัตย์, ๒. ความรัก ความใส่ใจ เข้าใจภรรยา, ๓. ความเอาใจใส่ต่อครอบครัว, ๔. นิสัยใจคอทั่วไป, และ ๕. ความมั่นคงทางอารมณ์.

ส่วนคุณสมบัติ ความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญอยู่ใน ๕ อันดับแรกในช่วงหลังสมรสแล้วเท่านั้น.

ตารางที่ ๒ แสดงคุณสมบัติสามีในอุดมคติก่อนสมรส และหลังสมรสที่อยู่ใน ๕ อันดับแรก โดยคุณสมบัติที่หญิงที่สมรส ๓ - ๕ ปี ให้ความสำคัญทั้งก่อนและหลังสมรสเหมือนกัน ได้แก่ ๑. ความจริงใจ ซื่อสัตย์, ๒. ความรัก ใส่ใจ เข้าใจ ภรรยา, ๓. ความเอาใจใส่ต่อครอบครัว, ๔. นิสัยใจคอโดยทั่วไป, ๕. ความรับผิดชอบต่อตนเอง.

ศีลธรรม จริยธรรม เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญอยู่ใน ๕ อันดับแรก เฉพาะในช่วงก่อนสมรสแล้วเท่านั้น และ ความมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญอยู่ใน ๕ อันดับแรก เฉพาะในช่วงหลังสมรสแล้วเท่านั้น.

ตารางที่ ๓ แสดงคุณสมบัติสามีในอุดมคติก่อนสมรส และหลังสมรสที่อยู่ใน ๕ อันดับแรก โดยคุณสมบัติที่หญิงที่สมรสเกิน ๕ ปี ให้ความสำคัญทั้งก่อนและหลังสมรสเหมือนกัน ๕ ข้อ คือ ๑. ความจริงใจ ซื่อสัตย์, ๒. ความรัก ใส่ใจ เข้าใจ ภรรยา, ๓. ความมั่นคงทางอารมณ์, ๔. ความเอาใจใส่ต่อครอบครัว.

ความรับผิดชอบต่อตนเอง และ นิสัยใจคอโดยทั่วไป เป็น

ตารางที่ ๑ คุณสมบัติในอุดมคติของสามีก่อนสมรส และหลังสมรส ๕ อันดับแรกของหญิงที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี ๘๘ ราย

อันดับที่	คุณสมบัติ	ก่อนสมรส		หลังสมรส	
		ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
๑	ความจริงใจ ซื่อสัตย์	๔.๕๕	๐.๖๑	๐	๐.๖๒
๒	ความรัก ใส่ใจ เข้าใจภรรยา	๔.๕๐	๐.๖๔	๕	๐.๖๗
๓	ความเอาใจใส่ต่อครอบครัว	๔.๒๘	๐.๕๕	๔.๔๔	๐.๖๕
๔	ความมั่นคงทางอารมณ์	๔.๒๗	๐.๖๘	๔.๓๐	๐.๖๕
๕	นิสัยใจคอโดยทั่วไป	๔.๒๖	๐.๘๐	๔.๓๑	๐.๖๖
	ความรับผิดชอบต่อตนเอง			๔.๓๐	๐.๖๑

ตารางที่ ๒ คุณสมบัตินี้ในอุดมคติก่อนสมรส และหลังสมรส ๕ อันดับแรก ของหญิงที่สมรส ๓ - ๕ ปี ๕๖ ราย

อันดับที่	คุณสมบัตินี้	ก่อนสมรส		หลังสมรส	
		ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
๑	ความจริงใจ ซื่อสัตย์	๔.๓๑	๐.๔๕	๔.๖๑	๐.๕๕
๒	ความรัก ใส่ใจ เข้าใจภรรยา	๔.๔๓	๐.๖๖	๔.๔๘	๐.๓๔
๓	ความเอาใจใส่ต่อครอบครัว	๔.๒๓	๐.๘๑	๔.๔๘	๐.๓๑
๔	ศีลธรรม จริยธรรม	๔.๒๑	๐.๓๑	-	-
	ความมุ่งมั่นทำงาน	-	-	๔.๒๓	๐.๓๔
	นิสัยใจคอโดยทั่วไป	๔.๒๑	๐.๓๓	๔.๓๐	๐.๓๘
๕	ความรับผิดชอบต่อตัวเอง	๔.๑๘	๐.๓๕	๔.๒๖	๐.๓๑

ตารางที่ ๓ คุณสมบัตินี้ในอุดมคติก่อนสมรส และหลังสมรส ๕ อันดับแรก ของหญิงที่สมรสเกิน ๕ ปี ๘๔ ราย

อันดับที่	คุณสมบัตินี้	ก่อนสมรส		หลังสมรส	
		ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
๑	ความจริงใจ ซื่อสัตย์	๔.๕๒	๐.๖๕	๔.๔๘	๐.๓๘
๒	ความรัก ใส่ใจ เข้าใจภรรยา	๔.๓๓	๐.๖๕	๔.๓๘	๐.๓๕
๓	ความมั่นคงทางอารมณ์	๔.๓๕	๐.๖๓	๔.๓๖	๐.๓๕
๔	ความรับผิดชอบต่อตนเอง	๔.๓๒	๐.๖๖	-	-
	ความเอาใจใส่ต่อครอบครัว	๔.๓๒	๐.๓๕	๔.๓๕	๐.๘๒
๕	นิสัยใจคอโดยทั่วไป	๔.๒๕	๐.๕๕	๔.๓๖	๐.๓๕
	ความมุ่งมั่นในการทำงาน	-	-	๔.๔๓	๐.๖๘

ตารางที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนคุณสมบัตินี้ในอุดมคติแต่ละด้าน ก่อนสมรส และหลังสมรส ของหญิงที่สมรสไม่
เกิน ๓ ปี ๘๘ ราย

คุณสมบัตินี้	ก่อนสมรส			หลังสมรส		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การเปรียบเทียบ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าที
คะแนนคุณสมบัตินี้ที่เพิ่มขึ้นหลังสมรส						
ความมุ่งมั่นในการทำงาน	๔.๐๖	๐.๘๖	<	๔.๒๓	๐.๘๔	-๒.๓๕*
อาชีพ	๓.๖๕	๐.๘๑	<	๓.๘๖	๐.๓๖	-๒.๕๔*
คะแนนคุณสมบัตินี้ที่ลดลงหลังสมรส						
หน้าตา	๓.๓๔	๐.๘๔	>	๓.๐๑	๐.๓๘	๔.๒๘***
รูปร่าง	๓.๓๕	๐.๘๐	>	๓.๑๔	๐.๖๘	๒.๕๑*
บุคลิกลักษณะภายนอก	๓.๘๔	๐.๓๖	>	๓.๕๖	๐.๘๖	๔.๑๕*
มารยาททางสังคม	๓.๕๓	๐.๓๔	>	๓.๘๐	๐.๘๒	๒.๐๔*
ความเป็นโสด	๓.๓๓	๑.๒๘	>	๓.๔๕	๑.๓๔	๓.๐๖**

ตารางที่ ๕ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนคุณสมบัติสามมิติในอุดมคติแต่ละด้าน ก่อนสมรส และหลังสมรส ของหญิงที่สมรสตั้ง แต่ ๓ - ๕ ปี ๕๖ ราย

คุณสมบัติ	ก่อนสมรส			หลังสมรส		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การเปรียบเทียบ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าที
คะแนนคุณสมบัติที่เพิ่มขึ้นหลังสมรส						
ความเอาใจใส่ต่อครอบครัว	๔.๒๓	๐.๘๑	<	๔.๔๘	๐.๖๑	-๒.๑๘*
คะแนนคุณสมบัติที่ลดลงหลังสมรส						
หน้าตา	๓.๔๕	๐.๖๖	>	๓.๐๒	๐.๖๕	๔.๓๖***
รูปร่าง	๓.๔๓	๐.๖๖	>	๓.๐๕	๐.๖๕	๓.๖๕***
ความดึงดูดทางเพศ	๓.๑๑	๐.๘๖	>	๒.๖๕	๐.๕๖	๓.๖๖*
ความเป็นโสด	๓.๓๒	๑.๑๖	>	๒.๕๑	๑.๒๐	๓.๒๔**
บุคลิกลักษณะภายนอก	๓.๕๕	๐.๖๕	>	๓.๓๘	๐.๖๓	๒.๔๖*

ตารางที่ ๖ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนคุณสมบัติสามมิติในอุดมคติแต่ละด้าน ก่อนสมรส และหลังสมรส ของหญิงที่สมรสเกิน ๕ ปี ๘๔ ราย

คุณสมบัติ	ก่อนสมรส			หลังสมรส		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การเปรียบเทียบ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าที
คะแนนคุณสมบัติที่ลดลงหลังสมรส						
หน้าตา	๓.๓๖	๐.๖๔	>	๓.๐๕	๐.๖๑	๔.๓๔***
รูปร่าง	๓.๒๖	๐.๖๓	>	๓.๐๕	๐.๖๖	๓.๕๓***

***ค่าที < ๐.๐๐๑, **< ๐.๐๑, *๐.๐๕

คุณสมบัติที่มีความสำคัญอยู่ใน ๕ อันดับแรก เฉพาะในช่วงก่อนสมรสแล้วเท่านั้น และ ความมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญอยู่ใน 5 อันดับแรก เฉพาะในช่วงหลังสมรสแล้วเท่านั้น.

คะแนนความสำคัญของคุณสมบัติก่อนและหลังสมรสแต่ละด้าน

ข้อมูลเปรียบเทียบคะแนนความสำคัญของคุณสมบัติก่อนและหลังสมรสที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แบ่งการนำเสนอตามกลุ่มระยะเวลาการแต่งงานของกลุ่ม

ตัวอย่างออกเป็น ๓ กลุ่ม (ตารางที่ ๔ - ๖).

ตารางที่ ๗ สรุปผลความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของคุณสมบัติในอุดมคติของสามีก่อนสมรสและหลังสมรสของหญิงที่สมรสแล้วทั้ง ๓ กลุ่ม. หญิงที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี พบคุณสมบัติก่อนสมรสที่สูงกว่าหลังสมรส คือ หน้าตา รูปร่าง บุคลิกภาพภายนอก มารยาททางสังคม ความเป็นโสด และคุณสมบัติที่หลังสมรสสูงกว่าก่อนสมรส คือ ความมุ่งมั่นในการทำงานและอาชีพ.

หญิงที่สมรส ๓ - ๕ ปี คุณสมบัติก่อนสมรสที่สูงกว่าหลังสมรส คือ หน้าตา รูปร่าง บุคลิกภาพภายนอก ความ

ตารางที่ ๗ ความแตกต่างของคุณสมบัติในอุดมคติก่อนสมรสและหลังสมรส ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๓ กลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง	คุณสมบัติที่มีความแตกต่าง	
	ก่อนสมรส สูงกว่า หลังสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ	หลังสมรส สูงกว่า ก่อนสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
หญิงที่สมรสก่อน ๓ ปี (๘๘ ราย)	หน้าตา รูปร่าง บุคลิกภาพภายนอก มารยาททางสังคม ความเป็นโสด	ความมุ่งมั่นในการทำงาน อาชีพ
หญิงที่สมรส ๓ - ๕ ปี (๕๔ ราย)	หน้าตา รูปร่าง บุคลิกภาพภายนอก ความดึงดูดทางเพศ ความเป็นโสด	ความเอาใจใส่ต่อครอบครัว
หญิงที่สมรสเกิน ๕ ปี (๘๖ ราย)	หน้าตา รูปร่าง	ไม่มี

ดึงดูดทางเพศ ความเป็นโสด. ส่วนคุณสมบัติที่หลังสมรสสูงกว่าก่อนสมรส ได้แก่ ความเอาใจใส่ต่อครอบครัว. ในกลุ่มสุดท้ายหญิงที่สมรสเกิน ๕ ปี คุณสมบัติที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญมีเพียงสองข้อ คือ หน้าตา และรูปร่าง.

วิจารณ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของสามีในอุดมคติของหญิงที่สมรสแล้ว อาจอภิปรายผลวิจัยในการสำรวจตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

กลุ่มหญิงตัวอย่างทุกกลุ่ม ให้ความสำคัญในเรื่องของคุณสมบัติของสามีทั้งก่อนและหลังสมรส ๕ อันดับแรกคล้ายคลึงกัน โดยคุณสมบัติที่อยู่ใน ๕ อันดับแรกของทั้ง ๓ กลุ่มตัวอย่าง มี ๓ ข้อ ได้แก่ ๑. ความจริงใจและความซื่อสัตย์, ๒. ความรัก ความใส่ใจ ความเข้าใจที่มีต่อภรรยา, และ ๓. ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว ซึ่งเป็นคุณสมบัติภายในทั้งสิ้น.

คุณสมบัติในเรื่อง ความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นคุณสมบัติที่เพิ่มเข้ามาในช่วงก่อนสมรส ในกลุ่มหญิงที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี และหลังสมรสของหญิงที่สมรสแล้ว ๕ ปีขึ้นไป คุณสมบัติในเรื่อง

นิสัยใจคอโดยทั่วไป เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญในกลุ่มหญิงที่สมรสแล้วทั้งก่อนและหลังสมรสทุกกลุ่ม ยกเว้น กลุ่มหญิงที่สมรสแล้ว ๕ ปีขึ้นไปที่มีคุณสมบัตินี้เฉพาะในช่วงก่อนสมรสเท่านั้น. คุณสมบัติในเรื่อง ความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นคุณสมบัติที่เพิ่มเข้ามาทั้งก่อนและหลังสมรสเฉพาะในกลุ่มหญิงที่สมรส ๓ - ๕ ปี ส่วนคุณสมบัติเรื่องศีลธรรม จริยธรรม เป็นคุณสมบัติที่เพิ่มเข้ามาเฉพาะในช่วงก่อนสมรสในกลุ่มหญิงที่สมรสแล้ว ๓ - ๕ ปี และสุดท้าย ความมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นคุณสมบัติที่เพิ่มเข้ามาเฉพาะหลังสมรสในกลุ่มหญิงที่สมรสแล้ว ๓ - ๕ ปี และ ๕ ปีขึ้นไป.

ดังนั้น คุณสมบัติของสามีในอุดมคติ ๘ ข้อที่ควรนำมาวิเคราะห์ว่าเหตุใดหญิงที่สมรสแล้วทั้ง ๓ กลุ่มถึงให้ความสำคัญอยู่ใน ๕ อันดับแรก

๑. ความจริงใจและความซื่อสัตย์ เป็นคุณสมบัติอันดับแรกของทุกกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนแต่งงานหรือหลังแต่งงาน คุณสมบัติข้อนี้ผู้หญิงต้องการในตัวสามีมากที่สุด และมีแนวโน้มว่าจะมีความสำคัญ ไม่เปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะแต่งงานมาเป็นระยะเวลาานานเท่าไรซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ทำการศึกษา

๓๗ วัฒนธรรมในการเลือกคู่ครองในงานของบัลล์ พ.ศ. ๒๕๓๒^(๒) ที่พบว่าผู้หญิงพิจารณาบุคคลที่จะมาเป็นคู่ครองจะต้องมีความซื่อสัตย์และจริงใจ. ตามทฤษฎีของบัลล์ที่กล่าวถึงเกณฑ์การเลือกคู่ครอง ได้ให้เหตุผลว่า สาเหตุที่ฝ่ายหญิงต้องการให้คู่ครองมีความจริงใจและซื่อสัตย์นั้น เป็นเพราะว่าฝ่ายหญิงต้องการให้คู่ครองของตนนั้นมีความเต็มใจที่จะผูกมัดทรัพยากรนั้นแก่ตนและบุตรได้อย่างเต็มที่. นอกจากนี้การมีสามีที่ไม่มีความซื่อสัตย์และไม่จริงใจนั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สามีเกิดการนอกใจภรรยา ทำให้เกิดความทุกข์ทรมานต่อชีวิตสมรสและจิตใจของภรรยาและบุตรได้ ส่งผลให้เกิดความเครียด ความรุนแรงภายในครอบครัว และการหย่าร้างในท้ายที่สุด^(๓). ที่น่าสนใจก็คือ ผลจากการศึกษาครั้งนี้เหมือนกับผลงานของ ซาลิสตา บุญครองทรัพย์^(๑) ที่ได้ทำการสอบถามผู้หญิงที่ยังไม่ได้แต่งงานว่า คุณสมบัติใดที่ผู้หญิงให้ความสำคัญมากที่สุดในการเลือกสามี ซึ่งผู้หญิงให้ความสำคัญในเรื่อง ความจริงใจและความซื่อสัตย์ มากที่สุด ทำให้สามารถสรุปได้ว่า ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังสมรส *ความจริงใจและความซื่อสัตย์* เป็นคุณสมบัติที่ผู้หญิงให้ความสำคัญไม่เปลี่ยนแปลง และเป็นคุณสมบัติที่ผู้หญิงคาดหวังในตัวผู้ชายมากที่สุด.

๒. ความมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นคุณสมบัติที่อยู่ใน ๕ อันดับแรกของคุณสมบัติที่ผู้หญิงคาดหวังและต้องการจากสามี และเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญหลังแต่งงานในกลุ่มของหญิงที่มีอายุแต่งงาน ๓ - ๕ ปี และ ๕ ปีขึ้นไปเท่านั้น. ปัจจัยที่ทำให้ผู้หญิงในกลุ่มหญิงที่สมรสเกิน ๓ ปี ให้ความสำคัญกับคุณสมบัติข้อนี้อาจเป็นเพราะ ตามทฤษฎีชีวิตจักรครอบครัวปีที่ ๓ เป็นต้นไป เป็นช่วงที่ครอบครัวมีบุตรเล็ก เป็นปีที่หลายคู่ให้กำเนิดสมาชิกใหม่ในครอบครัว หรือวางแผนที่จะมีบุตรทำให้ครอบครัวต้องมีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ภรรยาต้องการให้สามีของตนเองมีความมั่นคงในหน้าที่การงาน สามารถเป็นเสาหลักให้กับครอบครัวทั้งในเรื่องการเงิน และความมั่นคงได้ จึงต้องการผู้ชายที่มีความทะเยอทะยาน มีความมุ่งมั่นในหน้าที่การงาน. งานวิจัยในต่างประเทศ พบว่าหญิงอเมริกันที่แต่งงานแล้ว ๑๐๐ คน ให้ความเห็นว่าความ

ทะเยอทะยานและความอดทนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในตัวคู่ครอง^(๒). กล่าวโดยสรุปคือ ผู้หญิงต้องการสามีที่มีคุณสมบัติที่สามารถให้ความมั่นคงกับตนเองและบุตรได้ การมีหน้าที่การงานที่มั่นคง สามารถทำให้มีโอกาสการอยู่รอดที่สูงขึ้น มีทรัพยากรทางการเงินที่มั่นคง และสถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น.

๓. ความรัก ความใส่ใจ ความเข้าใจที่มีต่อภรรยา เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญอยู่ใน ๕ อันดับแรกของทุกๆกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของซาลิสตา บุญครองทรัพย์^(๑). ส่วนในงานวิจัยของต่างประเทศนั้น Shakkelford และคณะ^(๔) ได้ทำการศึกษาระยะยาวในคู่สมรสที่แต่งงานแล้วเป็นเวลา ๓ ปี พบว่าภรรยาให้ความสำคัญกับคุณสมบัติในเรื่อง *ความรัก ความใส่ใจ ความเข้าใจที่มีต่อภรรยา* เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ. นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของบัลล์และคณะ พ.ศ. ๒๕๔๓ อ่างในตำราของบัลล์^(๒) ว่าเป็นงานวิจัยที่ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินคุณสมบัติ ๑๘ ประการที่ต้องการจากคู่ครอง พบว่าผู้หญิงให้ความสำคัญมากในเรื่องของ *ความรัก ความใส่ใจ* ที่สามีมีต่อภรรยา เพราะความรักเป็นสิ่งสำคัญ และสาเหตุหลักที่ผู้หญิงนำมาเป็นเหตุผลที่ใช้ตัดสินใจในการแต่งงาน. แต่ความรัก ความเข้าใจ เป็นสิ่งที่ไม่ได้ตายตัว ชีวิตแต่งงานเป็นชีวิตที่ถือว่าเป็นภาระหนักเพราะเป็นชีวิตที่ทั้งคู่ต้องรับมือกับเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องงาน การเงิน และครอบครัว จนอาจทำให้ทั้งสามีและภรรยาแม้แต่ยุ่งจนอาจลืมเอาใจใส่กันและกัน ความรักที่เคยได้รับอาจลดลงโดยเฉพาะเมื่อมีสมาชิกใหม่ในครอบครัว เนื่องจากการเลี้ยงบุตรนั้นเต็มไปด้วยภาระ และความเครียด. ดังนั้น *ความรัก ความใส่ใจ* ที่สามีเคยมีให้ภรรยาอย่างมากอาจอาจเลือนหายไปตามกาลเวลา. งานวิจัยของ Lupri และ Frideres พ.ศ. ๒๕๒๔^(๕) พบว่าการมีบุตรจะมีผลกระทบทางลบต่อความพึงพอใจในชีวิตสมรส. สิ่งนี้จึงมีส่วนทำให้หญิงที่สมรสแล้ว ๓ - ๕ ปี และ ๕ ปีขึ้นไปให้ความสำคัญกับคุณสมบัติในเรื่อง *ความรัก ความใส่ใจ ความเข้าใจที่มีต่อภรรยา* มาก. งานวิจัยของ Spendlove^(๖) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตสมรส ในคู่สมรสจำนวน ๑๐๖ คู่พบว่า ระดับการรับรู้ถึงความรัก ความห่วงใย ที่ภรรยาได้รับรู้จากคู่สมรส และระดับการแสดงความรักความห่วงใยต่อคู่

สมรส เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตสมรส.

๔. ความมั่นคงทางอารมณ์ จากการที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับคุณสมบัตินี้ เป็นเพราะว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญต่อสุขภาพทางจิตของสมาชิกทุกคนในครอบครัว หากใครคนใดคนหนึ่งในครอบครัวไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ ก็อาจทำให้สมาชิกทุกคนในครอบครัวเกิดความเครียดตามกันไป^(๗) Amato (2007) ได้ศึกษาตัวทำนายการหย่าร้าง ผลปรากฏว่าการที่สามีมีความไม่มั่นคงทางอารมณ์ ไม่สามารถพึ่งพาอาศัยได้ มีความเป็น neurotic โรคประสาทสูง สามารถส่งผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทางด้านจิตใจให้กับภรรยา. สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้คู่สมรสเกิดการหย่าร้าง. ในงานวิจัยของ Kelly and James^(๘) พบว่าการหย่าร้างมักเกิดจากการที่ผู้ชายมีนิสัยที่เป็นโรคประสาทสูง เป็นบุคคลที่ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ ไม่รู้จักยับยั้งอารมณ์ของตัวเอง. ส่วนในงานวิจัยของซาลิสา บุญครองทรัพย์^(๙) คุณสมบัติในเรื่องความมั่นคงทางด้านอารมณ์ มีความสำคัญอยู่ในอันดับที่ ๖ ของคุณสมบัติที่ผู้หญิงต้องการในคู่ครอง. ตามทฤษฎีของบัสส์ ที่กล่าวถึงเกณฑ์การเลือกคู่ครอง ผู้ชายเปรียบเสมือนผู้นำของครอบครัว ดังนั้นทักษะของการเป็นผู้นำครอบครัวที่ดีจะต้องสามารถเป็นที่พึ่งพาของสมาชิกในครอบครัวได้เมื่อยามที่สมาชิกในครอบครัวเกิดปัญหา ความมั่นคงทางอารมณ์จึงเป็นสิ่งสำคัญ. หากสามีเป็นคนอารมณ์แปรปรวนง่าย ไม่มีความเข้มแข็ง ก็จะสามารถสร้างความเครียดให้กับสมาชิกในครอบครัวได้.

๕. ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว สาเหตุที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับคุณสมบัตินี้ เป็นเพราะ ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว เป็นคุณสมบัติที่แสดงถึงความเป็นสามีและพ่อที่ดี เป็นบุคคลที่คอยช่วยเหลือและรับผิดชอบต่อครอบครัว (คนรักครอบครัว) ซึ่งตรงกับแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความคาดหวังของบุคคลที่สมรสแล้วของ Benson (1971)^(๑๐) อ้างใน Lucile, 1977 ที่กล่าวว่าคู่สมรสมีความคาดหวังที่จะได้รับความช่วยเหลือจากคู่ครองทั้งในด้านการงาน การสร้างสัมพันธภาพภายในครอบครัว ความเข้าใจซึ่งกันและกัน รวมถึงการแบ่งงานกันทำ. คุณสมบัติความเอาใจใส่ต่อคนใน

ครอบครัวจึงมีความสำคัญอย่างมากจนผู้หญิงให้ความสำคัญอยู่ใน ๕ อันดับแรกของคุณสมบัติที่ผู้หญิงต้องการจากสามี ทั้งก่อนและหลังสมรส.

๖. ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผลจากงานวิจัยที่แสดงว่า ภรรยาให้ความสำคัญกับคุณสมบัติ ความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นอย่างมาก ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวแล้วข้างต้นว่าชีวิตแต่งงานเต็มไปด้วยภาระปัญหาและหน้าที่หลายอย่าง ซึ่งคู่สมรสจะต้องช่วยกันรับมือ. ภรรยาเป็นบุคคลที่มีภาระหน้าที่มากมายไม่ว่าจะเป็นงานบ้าน การเลี้ยงบุตร และการดูแลเอาใจใส่สามี. ผู้ตอบแบบสอบถามในงานวิจัยนี้ ส่วนใหญ่เป็นภรรยาที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ภรรยาต้องการให้สามีของตนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง เพราะสามีที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองจะสามารถช่วยเหลือตนเองและคู่ครองได้ อีกทั้งแบ่งเบาภาระต่างๆ ให้กับครอบครัว. งานวิจัยของซาลิสา บุญครองทรัพย์^(๑๑) ให้ผลการวิจัยเดียวกัน คือผู้หญิงส่วนใหญ่ต้องการให้คู่ครองของตนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง. งานวิจัยของ Jensen-Campbell, Graziano, & West (1995)^(๑๒) พบว่าผู้หญิงต้องการผู้ชายที่มีความสามารถรับผิดชอบตนเองได้ มีความเป็นผู้นำ. ทั้งนี้บุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองสูงนั้น มักจะเป็นคนที่มีการศึกษาดี มีหน้าที่การงานที่มั่นคง เป็นที่พึ่งให้กับคนในครอบครัวได้.

๗. ศีลธรรมจริยธรรม คุณสมบัตินี้เป็นคุณสมบัติที่ผู้เข้าร่วมการทดลองให้ความสำคัญ สาเหตุอาจเป็นเพราะสังคมไทยในปัจจุบันเต็มไปด้วยสิ่งชั่วร้ายและอบายมุขต่างๆ นานา หากสามีขาดคุณสมบัติในด้านนี้ จะเป็นการง่ายที่จะถูกชักจูงไปในทางที่ผิด ตัวอย่างเช่น การนอกใจภรรยา การติด การพนัน และการติดสุรา ซึ่งอาจส่งผลร้ายแรงต่อครอบครัวในท้ายที่สุด. Kelly and James^(๑๓) พบว่าการหย่าร้างมักเกิดขึ้นในครอบครัวที่สามีเป็นบุคคลที่มีศีลธรรมจริยธรรมน้อย.

๘. นิสัยใจคอโดยทั่วไป นิสัยใจคอโดยทั่วไปได้แก่ ว่าง ไม่เห็นแก่ตัว มองโลกในแง่ดี เข้ากับคนง่าย ใจเย็น เป็นต้น เป็นคุณสมบัติที่หญิงสมรสแล้วให้ความสำคัญ เพราะการไม่เห็นแก่ตัวทำให้เข้าใจว่าเป็นไปได้สูงที่สามีจะไม่ได้คิดแค่เพียง

ตนเองแต่ยังคิดที่จะใส่ใจคนในครอบครัว ซึ่งหมายถึงภรรยา และบุตร ความว่าเรียง การมองโลกในแง่ดี เข้ากับคนง่าย และใจเย็น ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นคนที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ สามารถมีสัมพันธภาพเข้ากับคนอื่นได้ง่ายกว่าคนที่เข้ากับคนได้ยาก หรือใจร้อน. ดังนั้น *นิสัยใจคอโดยทั่วไป* จึงเป็นคุณสมบัติที่ผู้หญิงต้องการในสามี ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ ซาลิสลา บุญครองทรัพย์^(๑) ที่กล่าวว่าผู้หญิงให้ความสำคัญมากในเรื่อง นิสัยใจคอโดยทั่วไป.

จากผลการวิจัยทั้งหมด เป็นที่น่าสังเกตว่า คุณสมบัติทั้ง ๘ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๕ อันดับแรกของทั้ง ๓ กลุ่ม นั้นมีความเหมือนกันตรงที่ ทุกคุณสมบัติล้วนแต่เป็น คุณสมบัติภายในทั้งสิ้น. ผลจากการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซาลิสลา บุญครองทรัพย์^(๑) ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ *คุณสมบัติของความรักและคู่ครองในอุดมคติของผู้หญิงต่างวัย* พบว่า ผู้เข้าร่วมวิจัยให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของคู่ครอง คล้ายคลึงกัน เรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากที่สุด ๕ อันดับแรกคือ ๑. ความจริงใจและความซื่อสัตย์, ๒. ความรัก ความใส่ใจ ความเข้าใจที่มีให้กัน, ๓. นิสัยใจคอโดยทั่วไป, ๔. ความรับผิดชอบต่อตนเอง, และ ๕. ศีลธรรมจริยธรรม. ส่วน การวิจัยของต่างประเทศ เช่นงานของ Regan & Bercheid (1997)^(๑) พบว่าผู้หญิงให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของคู่ครอง เรียงลำดับดังต่อไปนี้ ๑. ความซื่อสัตย์, ๒. โอบอ้อมอารี, ๓. บุคลิกภาพโดยรวม, ๕. ความรู้ใจ.

จากผลการวิจัย สามารถสรุปได้ว่า สิ่งที่ผู้หญิงต้องการในตัวคู่ครองนั้นล้วนแต่เป็นคุณสมบัติที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพภายนอก โดยพบว่า รูปร่างหน้าตาเป็นคุณสมบัติที่มีค่าคะแนนความสำคัญอยู่ในอันดับท้ายๆ ของกลุ่ม. รูปร่างหน้าตาอาจมีส่วนสำคัญที่ผู้หญิงนำเอามาใช้เป็นเกณฑ์ ในการเลือกแฟน^(๑) เพราะหน้าตาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชายหญิงเกิดการถูกตาต้องใจกัน และก่อตัวเป็นความรักในที่สุด^(๑๐) (Adams, 1986) ดังนั้นรูปร่างหน้าตาอาจมีความสำคัญเฉพาะในระยะเริ่มแรกของความสัมพันธ์ หรือความสัมพันธ์ที่มีรูปแบบแบบไม่จริงจัง แต่เมื่อพูดถึงการเลือกสามีหรือสิ่งที่คุณผู้หญิงต้องการในชีวิตแต่งงานนั้น สิ่งที่คุณผู้หญิงคาดหวังจากสามีไม่ว่าจะก่อน

แต่งงานหรือหลังแต่งงาน ล้วนแต่เป็นคุณสมบัติที่มาจากภายในทั้งสิ้น ซึ่งคุณสมบัติทั้ง ๘ ข้อที่กลุ่มหญิงที่สมรสแล้ว ทั้ง ๓ กลุ่มให้ความสำคัญ เป็นคุณสมบัติที่ผู้วิจัยคาดว่าน่าจะ สามารถช่วยเสริมสร้างความสุข ความมั่นคง ให้กับชีวิตแต่งงาน และครอบครัวได้.

การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังสมรสว่าเพศหญิงให้ความสำคัญกับ

คุณสมบัติข้อใดแตกต่างไปจากเดิม

๑. นอกเหนือจากคุณสมบัติทั้ง ๘ คุณสมบัติ ที่เป็นคุณลักษณะสำคัญของสามีในอุดมคติ ผู้วิจัยจะขอกว่าถึงคุณสมบัติของสามีในอุดมคติที่ผู้หญิงให้ความสำคัญลดลงหลังจากแต่งงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคุณสมบัติที่มีค่าคะแนนความสำคัญลดลงมีดังนี้คือ *หน้าตา, รูปร่าง* เป็นคุณสมบัติที่หญิงที่สมรสแล้วทุกกลุ่มให้ความสำคัญลดลง หลังแต่งงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ. *บุคลิกภาพภายนอก และความเป็นโสด* เป็นคุณสมบัติที่หญิงที่สมรสแล้วเฉพาะกลุ่มที่สมรสไม่ถึง ๓ ปี และ ๓ - ๕ ปี ให้ความสำคัญลดลงหลังแต่งงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ. *ความดึงดูดทางเพศ* มีความสำคัญลดลงเฉพาะในกลุ่มหญิงที่สมรสไม่เกิน ๓ ปี และ *มารยาททางสังคม* มีความสำคัญลดลงเฉพาะในกลุ่มหญิงที่สมรส ๓ - ๕ ปี. เป็นที่น่าสังเกตว่าคุณลักษณะที่ผู้หญิงให้ความสำคัญลดลงนั้นล้วนแต่เป็นคุณสมบัติภายนอกทั้งสิ้น (ยกเว้นคุณสมบัติในด้านของความเป็นโสด และ มารยาททางสังคม) ซึ่งสาเหตุที่ทำให้มีความสำคัญลดลงนั้นอาจเป็นเพราะ ในช่วงก่อนแต่งงาน รูปร่าง หน้าตา ความดึงดูดทางเพศ และบุคลิกภาพภายนอก นั้นล้วนแต่เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญที่ทำให้ผู้ชายและผู้หญิงเกิดความต้องตาต้องใจกัน ชอบพอกัน และกลายมาเป็นความรักและแต่งงานกันท้ายที่สุด^(๑๐). นอกจากนี้ผู้หญิงยังต้องการผู้ชายที่มีหน้าตาเป็นที่ยอมรับในสังคม และเป็นที่ชื่นชอบในหมู่เพื่อนฝูง^(๑๑). แต่อย่างไรก็ตามเมื่อแต่งงานกันไปแล้ว ผลที่ได้จากการวิจัยทำให้เรารู้ว่า รูปร่างหน้าตาก็กลับมีความสำคัญลดน้อยลง และมีแนวโน้มที่จะลดความสำคัญลงไปเรื่อยๆ เพราะสิ่งที่สำคัญที่สุดที่คอยหล่อเลี้ยงชีวิตแต่งงานนั้นกลับ

เป็นสิ่งที่อยู่ภายในมากกว่า ตัวอย่างเช่น ความรัก ความเข้าใจ ความเอาใจใส่ เป็นต้น ซึ่งคุณสมบัติภายในเหล่านี้เป็นตัวส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ของครอบครัวเป็นไปได้อย่างราบรื่นมากกว่าคุณลักษณะทางกายภาพ. คุณสมบัติที่กล่าวมานั้น ล้วนแต่เป็นคุณสมบัติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง ๓ กลุ่มให้คะแนนความสำคัญมากที่สุด ด้วยเหตุผลนี้ทำให้หญิงที่แต่งงานแล้วให้ความสำคัญในเรื่อง รูปร่าง หน้าตา และบุคลิกภายนอกลดลง.

ความเป็นโสด เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญลดลงหลังแต่งงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มของหญิงที่ระยะเวลาสมรสไม่เกิน ๓ ปี และ ๓ - ๕ ปี. ผู้วิจัยคิดว่าสาเหตุที่ทำให้คุณลักษณะนี้มีความสำคัญลดลงไปนั้น เป็นเพราะ สังคมไทยเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับเรื่องความเป็นโสด ชายที่เคยผ่านการหย่าร้างมาแล้วนั้นถือว่าเป็นชายที่มีตำหนิ อาจมีข้อบกพร่องบางประการที่ ไม่มีความสามารถที่จะรักษาชีวิตสมรสไว้ได้. สิ่งนี้อาจเป็นตัวการที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในเรื่องของความเป็นโสดมาก ในช่วงก่อนแต่งงาน แต่เมื่อแต่งงานไปแล้วผู้ตอบแบบสอบถามอาจพบว่า ความเป็นโสด ไม่ได้มีความสำคัญต่อชีวิตสมรสมากเท่าที่เคยคิดเอาไว้. นอกจากนี้ในความเป็นจริงแล้วการมีคู่ครองที่เคยผ่านการหย่าร้างมาก่อนอาจส่งผลดีต่อชีวิตคู่ก็เป็นได้ เนื่องจากการที่ผู้ชายเคยมีประสบการณ์ในชีวิตแต่งงานมาก่อน ไม่ว่าจะประสบการณในเรื่องของการใช้ชีวิตคู่หรือเรื่องของเพศสัมพันธ์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ข้อผิดพลาดต่างๆที่ตนเองเคยประสบมา ซึ่งสามารถส่งผลดีต่อ การแต่งงานครั้งใหม่ได้ (Balswick, 1980 อ้างถึงใน Shriner M^(๑๒)).

มารยาททางสังคม เป็นคุณสมบัติที่ผู้หญิงในกลุ่มที่สมรสแล้วเป็นเวลา ๓ - ๕ ปี ให้ความสำคัญลดลงหลังจากแต่งงาน. สาเหตุที่ผู้วิจัยคิดว่า ก่อนแต่งงาน ผู้หญิงส่วนใหญ่เลือกที่จะชอบผู้ชายดีมีมารยาท ผู้ชายที่รู้จักการวางตัวในสังคม มักได้รับการยอมรับจากบุคคลภายนอก ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญในสังคมไทย. การที่สามีเป็นบุคคลที่มีมารยาททางสังคมสามารถส่งผลให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูงและคนในสังคม เป็นหน้าเป็นตาให้กับคนในครอบครัว ไม่ทำความขายหน้าให้

กับภรรยา (สุรพล ปธานวนิช, 2534 อ้างใน สิรินคร วงศ์ทอง คักดี^(๑๓)). แต่ผลที่ได้จากงานวิจัยชิ้นนี้ *มารยาททางสังคม* เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญลดน้อยลงหลังแต่งงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในหญิงที่มีระยะเวลาสมรส ๓ - ๕ ปี ทำให้สามารถสรุปได้ว่า มารยาททางสังคมนั้น เป็นคุณสมบัติที่ภรรยาให้ความสำคัญลดลงหลังแต่งงาน ดังนั้นในการเลือกสามี ผู้หญิงจึงไม่ควรให้ความสำคัญกับคุณสมบัตินี้มากเกินไป.

๓. จากผลการวิจัย คุณสมบัติที่ผู้หญิงให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหลังจากแต่งงานนั้นมีดังต่อไปนี้ *ความมุ่งมั่นในการทำงาน* และ *อาชีพ* เป็นคุณสมบัติที่ผู้หญิงในกลุ่มที่สมรสแล้วไม่เกิน ๓ ปี ให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ. ส่วน *ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว* เป็นคุณสมบัติที่ผู้หญิงในกลุ่มที่สมรสแล้วเป็นเวลา ๓-๕ ปี ให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.

คุณสมบัติในเรื่องของ *ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว* นั้นเป็นคุณสมบัติที่ผู้เข้าร่วมการทดลองทั้ง ๓ กลุ่ม ให้คะแนนความสำคัญอยู่ใน ๕ อันดับแรกของคุณสมบัติที่ผู้หญิงต้องการในตัวสามีในอนาคต และจากผลที่ได้จากงานวิจัยชิ้นนี้ *บ่งชี้ว่าเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มความสำคัญมากขึ้นหลังแต่งงานไปแล้ว* เพราะเมื่อแต่งงานไปแล้วคู่สมรสส่วนมากให้กำเนิดสมาชิกใหม่ขึ้นมาในครอบครัว. การที่ได้สามีที่เป็นคนเอาใจใส่ต่อบุตร และภรณานั้นสามารถช่วยลดภาระของภรรยาในเรื่องต่างๆ ของครอบครัวได้ทำให้ภรรยาไม่เกิดความเครียด มีสุขภาพจิตดี. ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าคุณสมบัติ ในเรื่องของ *ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว* เป็นคุณสมบัติสำคัญที่ผู้หญิงควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในการเลือกบุคคลที่ตนหมายปองว่าจะแต่งงานด้วย เพราะหากได้ผู้ชายที่ขาดคุณสมบัตินี้มาเป็นสามี อาจทำให้ชีวิตแต่งงานเต็มไปด้วยความเครียด จนทำให้เกิดการหย่าร้างในที่สุด.

อาชีพ และ *ความมุ่งมั่นในการทำงาน* จากผลการวิจัย ได้แสดงออกมากว่าเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญมากเพิ่มมากขึ้นหลังจากแต่งงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาชีพและ ความมุ่งมั่นในหน้าที่การงาน เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้สามีสามารถ

สร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับครอบครัวได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Todd และคณะ^(๔) ที่ได้ทำการศึกษาผู้หญิงที่แต่งงานแล้วเป็นเวลา ๓ ปี พบว่ามีความต้องการในเรื่องการเงินเพิ่มมากขึ้นหลังสมรส เนื่องจากสมาชิกที่เพิ่มขึ้น ทำให้รายจ่ายมากขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ในช่วงสมรสไม่ถึงปี เป็นช่วงที่คู่สมรสเริ่มที่จะสร้างฐานะและความมั่นคงให้กับครอบครัว อาจมีการซื้อรถ หรือ บ้าน ทำให้มีภาระในการผ่อน อสังหาริมทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นด้วย ส่งผลให้ความต้องการรายได้ ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ครอบครัวจึงมีภาระในเรื่องของจ่าย ดังนั้นจึงเป็นเรื่องธรรมดาที่ภรรยาจะต้องการให้สามี มีหน้าที่ การงานที่ก้าวหน้าและมั่นคง เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นหลักประกัน ถึงความมั่นคงทางด้านการเงินของครอบครัว.

เป็นที่น่าสังเกตว่าคุณลักษณะที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้น ได้แก่ *ความเอาใจใส่ต่อคนในครอบครัว อาชีพ และ ความมุ่งมั่นในการทำงาน* นั้นล้วนแต่เป็นคุณสมบัติที่อยู่ภายในทั้งสิ้น และยังเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญอยู่ใน ๑๐ อันดับแรกทั้ง ก่อนและหลังสมรสของหญิงที่สมรสแล้วทุกกลุ่ม. ดังนั้นชายที่ สมรสแล้วหรือกำลังจะสมรสควรตระหนักถึงความสำคัญของ คุณสมบัติทั้ง ๓ ข้อนี้ว่า เป็นสิ่งที่ภรรยาคาดหวังว่าจะได้จาก สามีมากขึ้นหลังจากแต่งงาน.

ซึ่งตรงกันข้ามกับคุณสมบัติที่หญิงที่แต่งงานแล้วให้ ความสำคัญลดลงหลังแต่งงาน ที่ล้วนแต่เป็นคุณสมบัติใน เรื่องของรูปร่าง หน้าตา และลักษณะภายนอก ดังนั้นในการ เลือกคู่ครอง ผู้หญิงจึงไม่ควรให้ความสำคัญกับคุณลักษณะ ภายนอกมากเกินไป เพราะจากผลวิจัยแสดงออกมว่าผู้หญิง ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ลดลงไปเรื่อยๆตามกาลเวลา.

เอกสารอ้างอิง

๑. ซาลิสตา บุญครองทรัพย์. คุณสมบัติของคนรักและคู่ครองในอุดมคติของ ผู้หญิงต่างวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยา พัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๕๐.
๒. Buss DM. Desire in human mating. Austin, Texas: Department of Psychology, University of Texas; 2004.
๓. วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. จิตวิทยาการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ; ๒๕๔๕.
๔. Shackelford TK, Schmitt DP, Buss DM. Mate preferences of married persons in the newlywed year and three years later. *J Cognit Emot* 2005;19:1262-70.
๕. Lupri E, Frideres J. The quality of marriage and the passage of time: marital satisfaction over the family life cycle. *Canad J Sociol* 1981;6:283-305.
๖. Spendlove. Marrital adjustment among housestaff and new attorneys. *J Acad Med* 1990;65:559-603.
๗. Amoto PR. Transformative proceses in marriage: some thought from a sociologist. *J Marriage Fam* 2007;69:305-9.
๘. Kelly EL, James CJ. Personality and compatibility: Analysis of marital stability and marital satisfaction. *J Personality Soc Psychol* 1987;52:24-40.
๙. Lucile D. Marriage and alternative. 2nd Ed. New York: Praeger Publishing Inc; 1977.
๑๐. Adams (1986). Cited in: Jensen-Campbell LA, Graziano WG, West SG. Dominance, pro social orientation and female preference: Do nice guys really finish last? *J Personality Soc Psychol* 1995;68:427-40.
๑๑. Buss, Barnes. cited in Greitemeyer T. What do men and women want in partner? Are educated partners always more desirable? *J Exper Soc Psychol* 2006;43:180-94.
๑๒. Shriner M. Marital quality in remarriage: a review of methods and result. *J Divorce Remarriage*. 2009;50:81-99.
๑๓. สิรินธร วงศ์ทองศักดิ์. ความแตกต่างระหว่างเพศและอายุในการ เลือกคู่ครอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยา สังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๔๕.